

Een Brits stel

Het Britse stel met zeiljacht en de bijzondere naam "Jubilee lady" zag ik voor het eerst in de Franse haven van Camaret in de regio Bretagne. Het schip lag in de interessante maar rommelige haven en veel rottende oude schepen op de wal. Ik lag daar op dat moment met mijn zeilboot "IJsvogel" aan het einde van de steiger. Aan boord waren een Ierse oud-bushpiloot met zijn Engelse vriendin op weg naar Malta. Hij had veel in Afrika gevlogen en de grote vliegvelden van Europa bezocht. Nooit had men hem ergens naar zijn brevetten gevraagd. Hij wilde niet meer terug naar zijn oude woonplaats Londonderry omdat hij vond dat de burgeroorlog tussen katholieken en protestanten daar nooit op zal houden. Hij was protestant en zij katholiek en dat is in Noord Ierland onverdraaglijk. Alleen aan boord en buitengaats konden zij in vrede leven of misschien wel op Malta.

Op de voorgrond het oude Bretonse kerkje waartegen in die tijd een replica van het zeilschip "La Belle Etoile" gebouwd werd. Mijn "IJsvogel" met rode streep opzij, aan het einde van de steiger in Camaret. Daar achter de 'Gouden Toren'. Een deel van de vestingwerken van Vauban.

Pas veel later zag ik het stel terug in de jachthaven van de Real Club Náutico de la Coruña. Ze wilden van daaruit eerst naar Gibraltar varen en dan in één ruk naar Malta. Van Camaret uit voer ik nog alleen een eind langs de Bretonse zuidkust om de grote scheepvaartroute over de Golf van Biskaje te vermijden en stak pas daarna over naar la Coruña, waar ik het Britse stel weer inhaalde aan de bar van de beroemde Real Club Náutico. Daar zag ik voor het eerst ook weer de echte zeezeilers van dit soort. Zoals twee Nederlanders die na een noodsignaal

door een reddingsdienst uit de Golf van hun zinkend schip gehaald waren, zoals de 'Dutch Concrete' met zijn betonnen zeilschip, en een Zweedse solist die alleen maar van huis weg wilde zijn en zoals overal Scandinavische stellen op weg naar Caraïbische paradijzen. De Koninklijke Jachtclub had een gulle hand van alcoholica schenken en veel Scandinaviërs en Britten gingen zich zeer te buiten aan deze riantе voorziening. Ik kreeg daar, in deze luxe omgeving, een lage dunk van dit soort bezoekers. Maar als ik dezelfde mensen de volgende dag weer ontmoette en ze hun roes uitgeslapen hadden, verbaasde het mij dat het in hun gewone doen toch weer heel capabele mensen waren. Voor schuwe mensen een leuke troost om ongezien wat narigheid te verwerken. Op dezelfde plek werd mij als Nederlander door de barbediende de buitengewone eer verleend om vanaf de kruk, al tonijn etende, door een luik naar de keuken op het tv-scherm te mogen kijken naar de kunst van onze aan Spanje verkochte en wereldberoemde Johan Kruijff. Daar, in la Coruña, nam ik ook de kans waar om per bus naar Santiago de Compostela te reizen ± 50 km binnenlands, om mijn patroonheilige Jacobus te bezoeken. Zo'n busreis is natuurlijk niet geldig voor een volle aflaat in het heiligdom want daarvoor moet je minstens 500 km over de hobbelige Jacobusweg gelopen of gefietst hebben en ook de pelgrimsbrief in allerlei kloosters en kapellen af hebben laten stempelen en dat in Santiago bij de biecht kunnen tonen! Alleen de echt slimme pelgrims komen toch wel aan een volle aflaat. Deskundigen hebben mij de truc uitgelegd: Men moet de Heilige bezoeken in een jaar dat zijn naamdag op een zondag valt want in andere jaren wordt maar een deel van de vagevuurtijd bekort! Maar ik ben toch nog bang dat het met mij later verkeerd af zal lopen. Het ziet er niet goed uit. Ik behoorde daar, achter het altaar, de schouder van het zilveren beeld van Jacobus te kussen, wat ik niet gedaan heb. Er zat een kuiltje in zijn schouder door het eeuwenlange gekus en ik was daar een beetje vies van. Ik ben bang dat Jacobus mij dat nog niet vergeven heeft wanneer ik me ooit aan de hemelpoort meld, bang dat hij mij daar op die plek aangekomen, zijn schouder niet meer aan zal bieden en mij de deur zal wijzen: "Terug naar het vagevuur!" En ik zit er ook mee dat ik een werkelijk geldig bezoek aan deze heilige nooit meer over kan doen.

Ergens in een volgende haven zag ik de "Jubilee Lady" opnieuw heel kort terug, in een barre situatie. De voor de Portugese kust langs trekkende jachten konden in die tijd alleen maar goed aan land gaan in een van de vele vissershavens of ergens aan een strand met behulp van een bijbootje. Ergens in een grote haven met een hoge kade zag ik de "Lady" in harde tegenwind voor mij langs trekken,

stevig achter de wind wegdrijvend met een krabbend anker. Ze werden nog net gered door een oplettende havendienst.

Er bestond in die tijd in Portugal nog maar een enkele jachthaven. Dat was alleen in het zuiden, in de badplaats Vilamoura aan de Algarve. Een jaar later werden in alle havens plotseling jachtsteigers gebouwd. Mijn ontmoeting daar duurde maar kort. Veel langer was ons verblijf wat later, in de Engelse enclave Gibraltar. Dat is een hoge in zee liggende rots waar alles nog Engelser is dan in Engeland. Het is een vreemde plek. Daar kan men nog iedere dag zien waar ooit HMS "Victor", geheel kaal geschoten door de Franse en Spaanse oorlogsvloot, door de overgebleven Engelse marine naar toe gesleept is, met aan boord het dode lichaam van Horatio Nelson. Een plek ook waar de gesneuvelde officieren op een kerkhofje midden in de stad begraven liggen. Ceremoniële wachten met hoge berenbond mutsen waken nog dagelijks in stokstijve houding voor het kleine kerkhof. De opschriften die bij die graven staan, zijn gesteld op verdrietige toon, alsof alles nog pas gisteren gebeurd is. Het gaat over de zeeslag bij Trafalgar in Spanje, zeventig mijl ten noordwesten van Gibraltar op 21 oktober 1805. Het verminkte lichaam van Admiraal Nelson werd van daaruit, gepreserveerd in een vat rum, teruggebracht naar Groot-Brittannië en bijgezet in de St Paul's Cathedral. In Engeland groeide hij daarna uit tot de grootste zeeheld van de natie. Na de overwinning van deze slag kon Britannia zich een eeuw lang verheugen *to rule the waves* (Victoriaanse tijdperk) over alle zeeën. Waar de dode en zwaar gewonde matrozen terecht kwamen staat nergens geschreven. Ik denk dat daar geen vat rum aan te pas gekomen is maar op zijn best een zee-mansgraf met de uitroep: "Een twee drie, in godsnaam."

De Engelse enclave Gibraltar met de starbaan bijna op de Spaanse grens. De jachthaven ligt daarachter. Ook de rechterkant op de foto is bijna helemaal havengebied. Zie ook de vele voor anker liggende vrachtschepen.

Het Britse stel zag ik voor de laatste keer in Gibraltar. Ze waren nog steeds van plan om in één ruk door te varen naar Malta maar hun geld was eerder op. Hun

Engelse bank had om onduidelijke redenen de rekening geblokkeerd en ze zaten aan de grond.(aan de steiger!) Samen hebben we ons daar nog staan vergapen aan het 60 meter lange jacht "New Horizon", het schip van de Nederlander Abraham van Leeuwen, alias de Prins van Lignac, bij zijn thuiskomst uit een ziekenhuis in Amerika. Zijn schip was daar afgemeerd tegen het einde van onze steiger en was voor die gelegenheid geheel verlicht en gepavoiseerd. Een kostbare uitschuifbare teakhouten loopbrug lag voor Zijne Hoogheid klaar. Ook nog enkele andere rijkaards hadden daar voor die gelegenheid aangelegd met hun buitensporige vaartuigen, want verschillen moeten er zijn!

De vliegvaardigheid van de Ier zag men in Gibraltar niet zo zitten en de man moest zich als dagloner verhuren in de haven.

'Het ergste is', hoorde ik hem nog zeggen, 'dat ik nu niet meer roken kan.'

Monus

De Henley Page Victor, een indrukwekkende en mooie strategische bommenwerper. Het enige grote vliegtuig ter wereld met sikkelvleugel tijdens de landing. De witte kleur dient ter weerkaatsing van hitte en straling die vrij komt tijdens een explosie bij een aanval met eigen atoombommen. Het vliegtuig kwam veel in Gibraltar en was ooit een onmisbare schakel bij de bevoorrading tijdens de Falklandoorlog in 1982. Het toestel is buiten gebruik gesteld in 1993.